

**ПРАВИЛА
ДОРОЖНЬОГО РУХУ
для велосипедистів**

Мистецтво мандрівок

Велосипедні маршрути
різної складності
по Україні та світу

Видавництво «АССА»
www.astur.com.ua info@assa.kh.ua

НЕ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Дзеркало

Дзвінок

Світловідбивач червоного кольору

Світловідбивач білого кольору

Червоний ліхтар

Фара

Світловідбивачі помаранчевого кольору

ВСТУП

Велосипед з кожним днем набуває все більшої популярності в Україні. На дорогах стрімко більшає кількість велосипедистів. Знання Правил дорожнього руху (ПДР) і їх дотримання є важливою складовою безпеки велосипедиста.

Даний посібник несе за собою прагнення розкрити читачу в легкій і зручній формі знання ПДР, надати поради та рекомендації для безпечної поїздки.

ТЕЛЕФОНИ СЛУЖБ ДОПОМОГИ

101 — пожежна охорона, екстренна допомога

102 — міліція (ДАІ)

103 — швидка допомога

+38 (097) 900-99-90 — мотохелп (служба допомоги двоколісним)

ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ ДЛЯ ВЕЛОСИПЕДИСТІВ

(згідно «Правил дорожнього руху України» від 06.03.2013 р.)

Згідно ПДР велосипедист — **повноправний** учасник дорожнього руху.

1. **До велосипедистів діють вікові обмеження:**

- **до 7 років** — забороняється їздити по дорогах. Дозволяється їздити по тротуарах під наглядом дорослих;
- **від 8 до 13 років** — забороняється їздити по тротуарах, дорогах. Дозволяється їздити в парках, на галявинах, по велосипедній доріжці;
- **від 14 років** — забороняється їздити по тротуарах. Дозволяється їздити по дорогах і велосипедній доріжці.

2. Велосипедисти повинні рухатися по велодоріжках, а якщо їх немає — **по крайній правій смузі проїзної частини**, в один ряд (також можна їздити по узбіччю, не заважаючи пішоходам). Виїжджати з крайньої правої смуги можна для виконання об'їзду перешкод (припаркованих машин, ям тощо).

3. Велосипед повинен бути обладнаний: світловідбивачами і звуковим сигналом. Це обладнання є обов'язковим, використання велосипеда без нього — **ЗАБОРОНЕНО**.

Для руху по дорозі рекомендується встановити на велосипед дзеркало заднього виду.

4. **Для руху в темну пору доби і в умовах недостатньої видимості на велосипеді повинен бути встановлений та увімкнений ліхтар (фара).**

Рекомендується також обладнати велосипед ліхтарем (блимавкою) червоного кольору позаду — вас буде краще видно на дорозі.

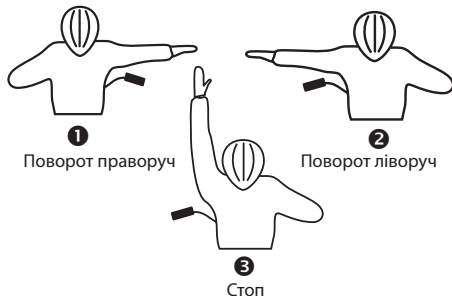
5. Перед кожним виїздом **перевіряйте справність гальм, перемикання передач і відсутність механічних поломок** у частинах велосипеда. Це дозволить запобігти важким травмам та їхнім наслідкам.

6. Надавайте перевагу максимально яскравому одягу — щоб бути помітним здалеку. Задля цього стане у нагоді **жилет жовтогарячого або салатого кольору зі світловідбивними смугами**.

7. **Намагайтеся їздити в шоломі**. При падінні він захищає найбільш вразливу частину тіла — голову. Травми голови — одні з найважчих серед можливих під час падіння з велосипеда. Крім того, шолом захищає голову від сонячного удару та дощу.

8. Слід запам'ятати, що їзда по дорозі відрізняється від катання в парку. Ваші рухи і маневри повинні бути передбачувані іншим учасникам дорожнього руху, а ваші дії не повинні призводити до виникнення небезпеки на дорозі.

Під час руху по проїзній частині, перед зупинкою, перестроюванням, поворотом або розворотом велосипедисти зобов'язані **подавати попереджувальні сигнали**:

- поворот, об'їзд або перестроювання праворуч: витягнута права рука ❶;
- поворот, об'їзд або перестроювання ліворуч: витягнута ліва рука ❷;
- зупинка: піднята догори будь-яка рука ❸.

Увага!!! Попереджувальні сигнали не дають вам переваги в русі. Сигнали лише інформують інших учасників дорожнього руху про ваше прагнення змінити напрямок руху.

Велосипедистам забороняється:

- керувати велосипедом у стані алкогольного сп'яніння або перебуваючи під впливом наркотичних чи токсичних речовин;
- керувати велосипедом у хворобливому стані, у стані стомлення, а також перебуваючи під впливом лікарських препаратів, що знижують швидкість реакції та увагу;
- передавати керування велосипедом особам, які перебувають у стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин, у хворобливому стані, у стані стомлення або під впливом лікарських препаратів, що знижують швидкість реакції та увагу;
- під час поїздки на велосипеді користуватися засобами зв'язку, тримаючи їх у руці;
- керувати велосипедом з несправним гальмом, звуковим сигналом, а в темну пору доби і в умовах недостатньої видимості — з вимкненим ліхтарем (фарою) чи без світлоповертачів;
- під час руху триматися за інший транспортний засіб;
- їздити, не тримаючись за руль, та знімати ноги з педалей (підніжок);
- перевозити пасажирів на велосипеді (за винятком дітей до 7 років, які пере-

возяться на додатковому сидінні, обладнаному надійно закріпленими підніжками);

- буксирувати велосипеди;
- буксирувати причеп, не передбачений для експлуатації з велосипедом.

У разі причетності до дорожньо-транспортної пригоди велосипедист зобов'язаний:

- негайно зупинити велосипед і залишатися на місці пригоди;
- не переміщати велосипед і предмети, що мають причетність до пригоди;
- вжити можливих заходів для надання першої медичної допомоги потерпілим, викликати карету швидкої медичної допомоги, а якщо це неможливо, звернутися за допомогою до присутніх і відправити потерпілих до лікувального закладу;
- повідомити про дорожньо-транспорт-

ну пригороду ДАІ, записати прізвища та адреси очевидців, чекати прибуття працівників міліції;

- вжити всіх можливих заходів для збереження слідів пригоди, огороження їх та організувати об'їзд місця пригоди;

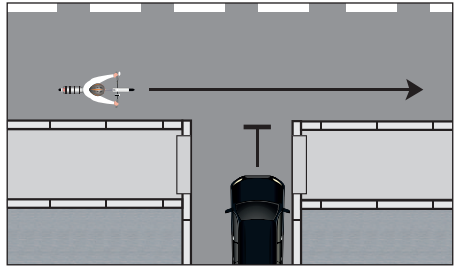
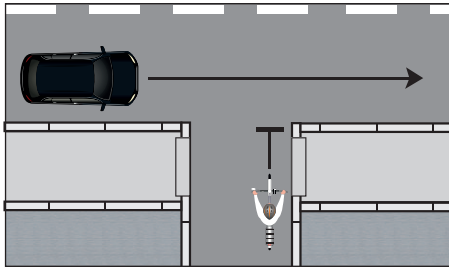
Якщо внаслідок дорожньо-транспортної пригоди немає потерпілих та не завдано матеріальної шкоди третім особам, а транспортні засоби можуть безпечно рухатися, водії (за наявності взаємної згоди в оцінці обставин скоєного) можуть прибути до найближчого поста ДАІ або в орган чи підрозділ міліції для оформлення відповідних матеріалів, попередньо склавши схему пригоди та поставивши підписи під нею.

Третіми особами вважаються інші учасники дорожнього руху, які через обставини виявились причетними до дорожньо-транспортної пригоди.

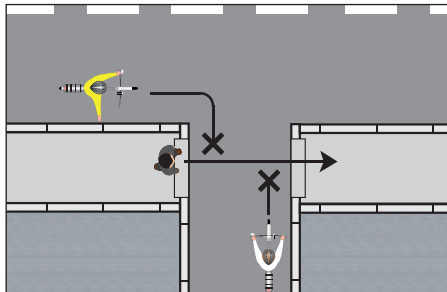
ПОРАДИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Виїжджаючи з прилеглих територій, велосипедист повинен дати дорогу тран-

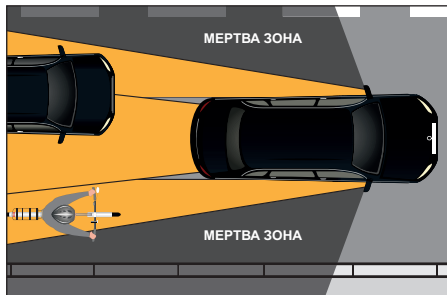
спортним засобам, що рухаються по проїзній частині. Це стосується і водіїв авто.

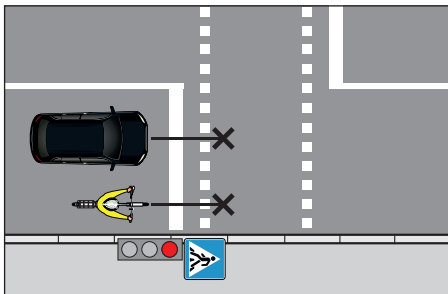

Якщо виїзд з прилеглої території переходить пішохід, то він має першочергове право руху.

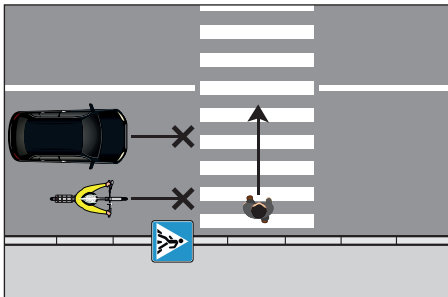

Автомобіль має «мертву зону» оглядовості. Велосипедисту небезпечно знаходитися в її межах, тому її слід уникати.

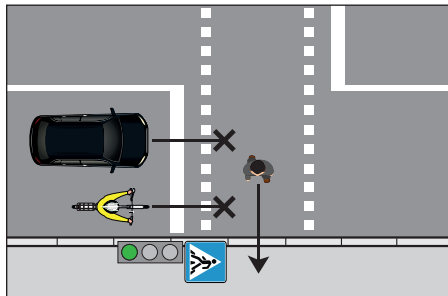

Рух на червоне світло заборонений!!!.

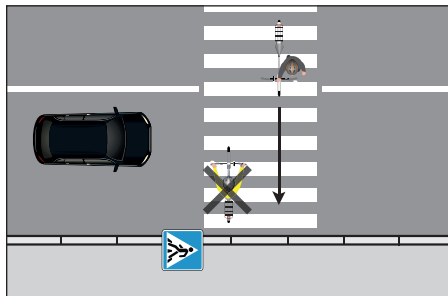

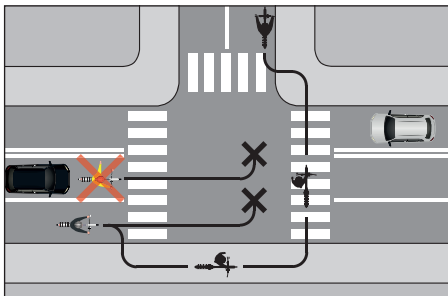
На зебрі пішоходи мають перевагу, тому їх слід завжди пропускати.

Потрібно дати змогу завершити перехід пішоходу, навіть якщо у вас загорілося зелене світло світлофора.

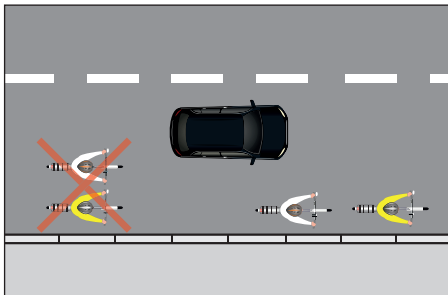

Велосипедисту заборонено переїжджати пішохідний перехід!!! Слід спішитися і перейти перехід як пішохід.

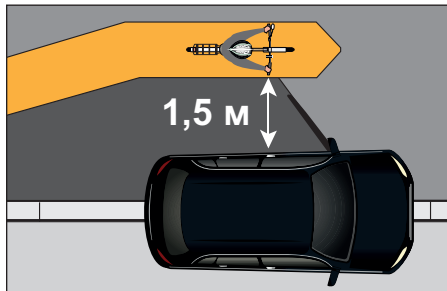
Поворот ліворуч на дорозі, яка має дві або більше смуг в одному напрямку — заборонено!!! Велосипедисту також заборонено повертати з другої смуги!!! Перед поворотом слід спішитися і перейти його як пішохід, після переходу можна продовжити рух на велосипеді.

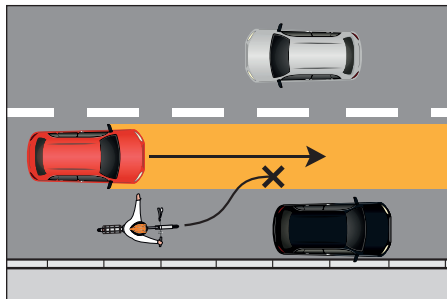
Велосипедистам рухатися паралельно один з одним — заборонено! Слід їхати один за одним.

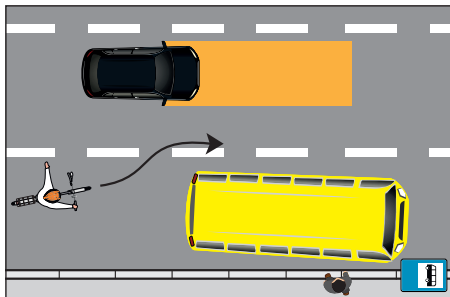
Колона велосипедистів, що рухається по проїзній частині, має бути розділена на групи до 10 велосипедистів з відстанню 80–100 м між групами.

Об'їзд припаркованого автомобіля слід робити завчасно і з дотриманням безпечного інтервалу. Рекомендується інтервал не менше 1,5 м. Такий інтервал захистить вас від дверей автомобіля, які раптово можуть відкритися.

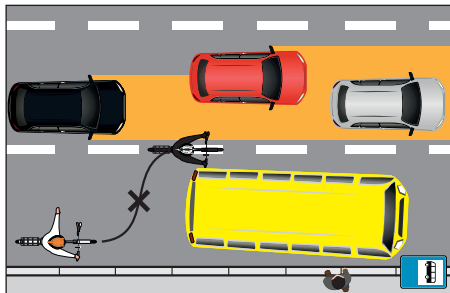

Якщо ви не встигли завчасно перестроїтися для об'їзду або потік автомобілів дуже швидкий і насичений, вам слід зупинитися і дочекатися безпечного моменту для об'їзду.

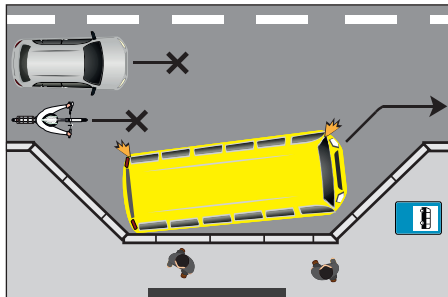

Будьте дуже уважними при об'їзді автобуса на зупинці, завчасно перестроюйтеся для його об'їзду. Не забувайте подавати попереджувальний сигнал при перестроюванні, це попередить учасників, що їдуть за вами, про ваш об'їзд.

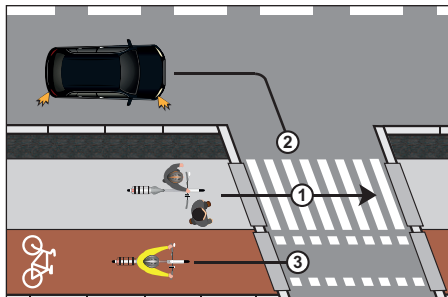

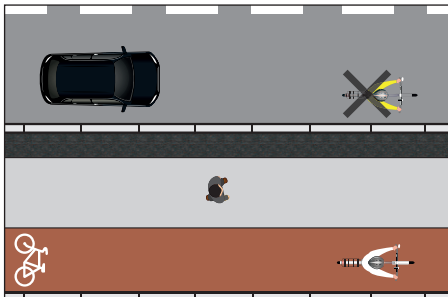
Якщо ви не встигли вчасно перестроїтися чи автобус раптово зупинився на зупинці, в швидкісному потоці автомобілів об'їзд автобуса, через його габарити, робити небезпечно. Слід зачекати поки автобус від'їде з зупинки.

Якщо зупинка має заїзний карман, то автобус, який включив попереджувальний сигнал повороту, має перевагу при виїзді з зупинки.

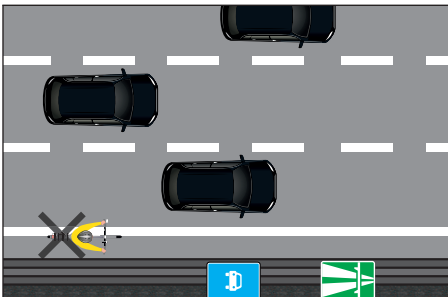

Якщо велосипедна доріжка перетинає дорогу, то велосипедист, що рухається по доріжці, повинен надати право першочергового проїзду транспортним засобам, що рухаються по дорозі. Рекомендується при великій кількості автомобілів, щоб не чекати можливості переїзду велосипедом дороги, спішитися і перейти дорогу по пішохідному переходу, як пішохід (у вас буде перевага).

Велосипедисту заборонено рухатися по дорозі, якщо поруч є велосипедна доріжка.

Рух велосипедом по автомагістралі і дорозі для автомобілів заборонено. Це пов'язано з високою швидкістю автомобілів по таких дорогах.

ПЕРЕЇЗД ПЕРЕХРЕСТЬ

Перехрестя — це місце перехрещення, прилягання або розгалуження доріг на одному рівні

Слід зауважити, що **виїзд з прилеглих територій (дворів, стоянок) не являється перехрестям.**

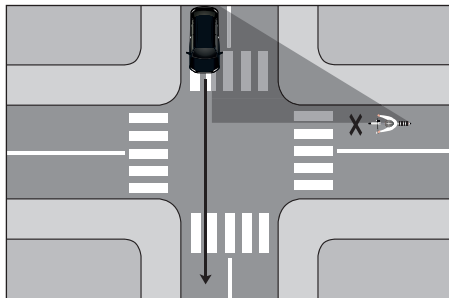
На регульованих і нерегульованих перехрестях **велосипедист, повертаючи праворуч або ліворуч, повинен дати дорогу пішоходам, які переходять проїзну частину, на яку він повертає.**

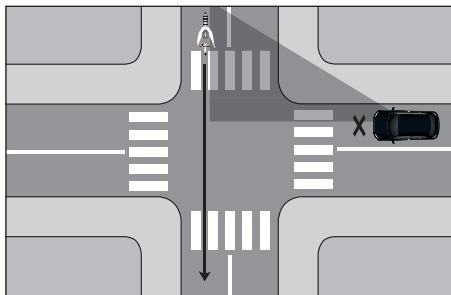
Переїзд нерегульованих рівнозначних перехресть

Рівнозначні перехрестя — це перехрестя, де перетинаються дороги з однаковим покриттям. Наприклад: дві асфальтні дороги чи дві ґрунтові дороги.

Слід зауважити, що ширина дороги не впливає на її значність!!!

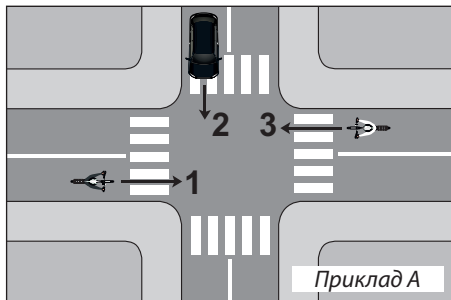
На перехресті рівнозначних доріг велосипедист зобов'язаний дати дорогу транспортним засобам, що наближаються праворуч.

Це правило стосується й інших нерейкових (автомобілі, мотоцикли, трактори...) механічних транспортних засобів.

Трамвай (рейковий транспортний засіб) на такому перехресті має перевагу у проїзді перехрестя.

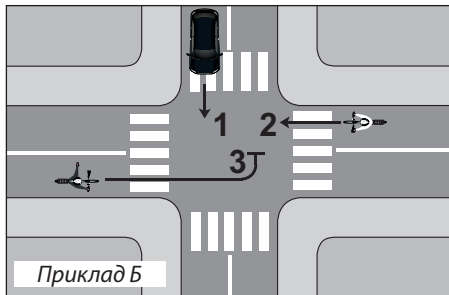
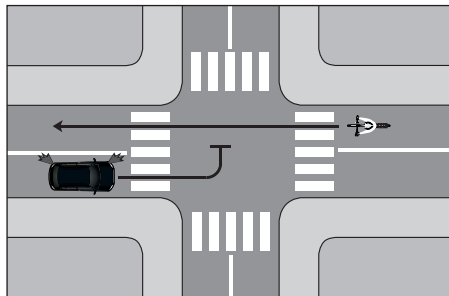
Приклад А. Переїзд нерегульованого рівнозначного перехрестя

Велосипедист у чорному розпочне рух і проїде перехрестя першим (рухається прямо, не подає сигнал повороту), так як у нього не має перешкоди справа. У автомобіля після проїзду велосипедиста в чорному звільниться перешкода і він проїде перехрестя другим (рухається прямо). Велосипедист у білому розпочне рух лише після проїзду перехрестя автомобіля, так як для нього він є перешкодою справа.

Повертаючи ліворуч чи роблячи розворот, водій транспортного засобу зобов'язаний дати дорогу зустрічному транспортному засобу.

*Приклад Б. **Переїзд нерегульованого рівнозначного перехрестя***

Велосипедист у чорному хоче повернути на перехресті ліворуч (велосипедист подає попереджувальний сигнал повороту). Він розпочне рух першим, так як у нього не має перешкоди справа, **але у нього є зустрічний транспорт — велосипедист у білому**, тому велосипедист у чорному, на перехресті, чекає поки в нього зникне пе-

решкода справа. У автомобіля звільнилася перешкода справа і тому він розпочинає рух другим, а проїжджає перехрестя першим.

Після проїзду перехрестя автомобілем у велосипедиста в білому звільняється пе-

решкода справа і він проїжджає перехрестя другим.

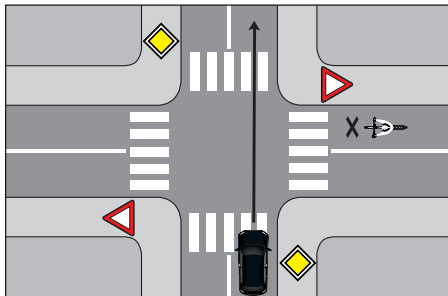
Велосипедист у чорному може завершити поворот ліворуч так як у нього зникла перешкода зустрічного транспорту, тому він проїжджає перехрестя третім, хоча розпочав рух першим.

Переїзд нерегульованих нерівнозначних перехресть

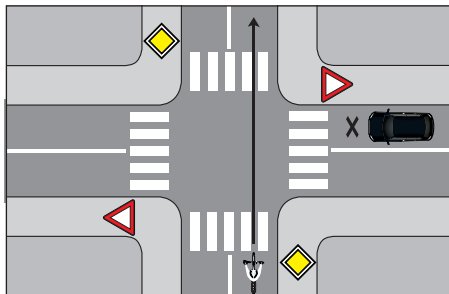
Нерівнозначними перехрестями є:

- перетин доріг з різними покриттями — асфальтна дорога з ґрунтовою;
- перетин рівнозначних доріг, де встановлені знаки пріоритету;

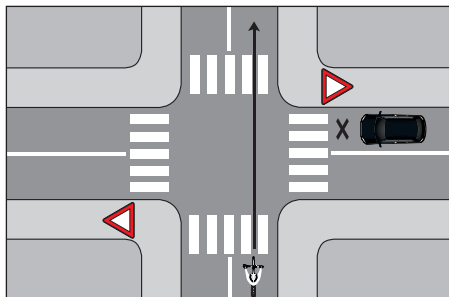
Знак «Головна дорога» (ромб) вказує на те, що ви рухаєтеся по головній дорозі і маєте перевагу проїзду перехрестя перед транспортними засобами що знаходяться на другорядній дорозі.

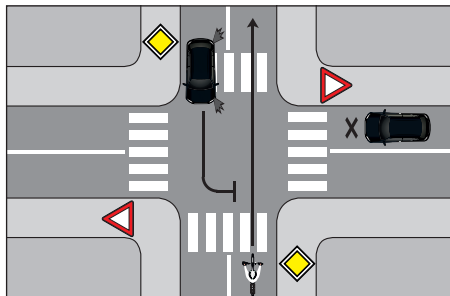

Знак «Дати дорогу» (трикутник перевернутий до низу) вказує на те, що ви рухаєтесь по другорядній дорозі і не дозволяє переїзд перехрестя, якщо по головній дорозі рухається транспортний засіб.

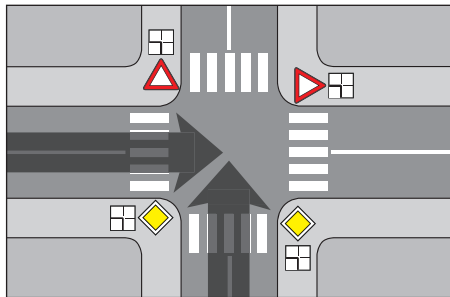

На перехрестях, де швидкість і інтенсивність руху незначна часто не встановлюють знак «Головна дорога». Не переплутайте таке перехрестя з рівнозначним!

На головній та другорядній дорогах, якщо транспортний засіб повертає ліворуч, він повинен пропустити зустрічний транспорт.

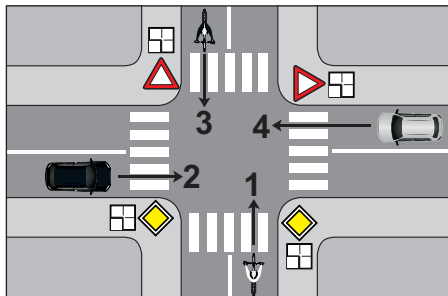
Якщо головна дорога на перехресті змінює напрямок, **водії транспортних засобів, які рухаються по ній, повинні керуватися між собою правилами проїзду перехресть рівнозначних доріг** (Тобто керуватися правилом перешкоди справа).

*Приклад. **Переїзд нерегульованого нерівнозначного перехрестя де головна дорога змінює свій напрямок***

Чорний автомобіль і велосипедист в білому знаходяться на рівнозначних дорогах. Перехрестя проїжджає першим велосипедист у білому так як у нього не має перешкоди справа (білий автомобіль знаходиться на другорядній дорозі).

Після проїзду велосипеда в білому у чорного автомобіля зникає перешкода справа і він може проїхати перехрестя другим.

Велосипедист у чорному і сірий автомобіль знаходяться на другорядних дорогах, які між собою рівнозначні. У сірого автомобіля є перешкода справа — велосипедист в чорному. Тому велосипедист в чорному проїжджає перехрестя третім а сірий автомобіль останнім.

На нерівнозначних нерегульованих перехрестях також слід користуватися правилом: **якщо неможливо визначити наявність покриття на дорозі (темна пора доби, бруд, сніг тощо), а знаки пріоритету відсутні, велосипедист повинен вважати, що перебуває на другорядній дорозі.**

Переїзд регульованих перехресть

Регульовані перехрестя регулюються світлофором чи регулювальником.

Світлофор має перевагу перед знаками пріоритету, якщо такі встановлені (лише пріоритету).

Регулювальник має перевагу перед світлофором і знаками пріоритету.

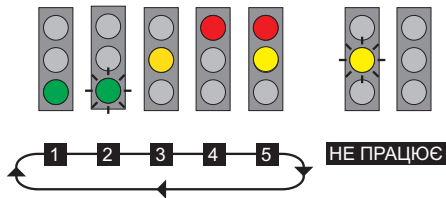
Якщо світлофор не працює, то в дію вступають знаки пріоритету, а за їх відсутності потрібно керуватись правилами проїзду рівнозначних перехресть.

Велосипедисту слід знати цикли роботи світлофора і значення його сигналів.

Цикли і сигнали світлофора

1. **Зелений** — дозволяє рух;
2. **Зелений мигаючий** — дозволяє рух і інформує, що скоро ввімкнеться жовтий сигнал;

ЦИКЛИ РОБОТИ СВІТЛОФОРА

3. **Жовтий** — ЗАБОРОНЯЄ РУХ і інформує, що скоро ввімкнеться червоний сигнал;

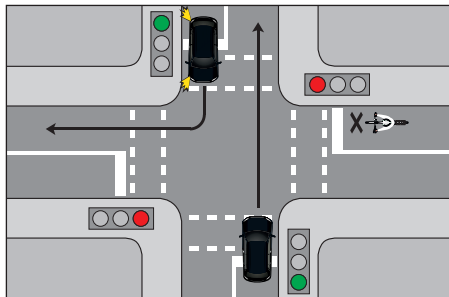
4. **Червоний** — забороняє рух;

5. **Одночасний червоний і жовтий** забороняє рух і інформує, що скоро увімкнеться зелений сигнал.

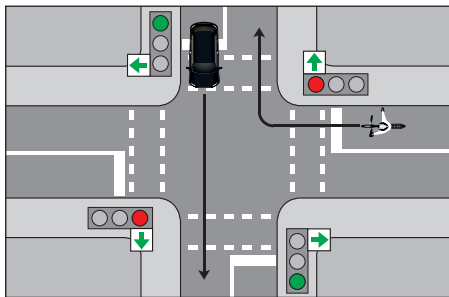
Жовтий мигаючий — вказує, що світлофор не працює;

Вимкнені всі сигнали — світлофор не працює.

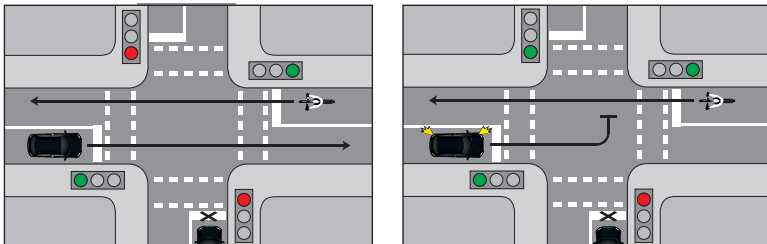
Рух на червоний сигнал заборонений!

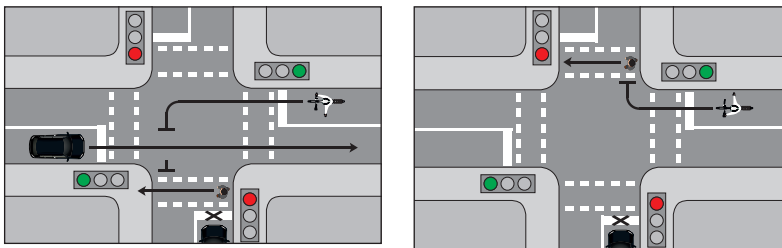
Якщо біля верхньої секції світлофора встановлена табличка зі стрілкою — поворот праворуч на червоний сигнал світлофора дозволений за умови надання дороги транспортним засобам і пішоходам, що рухаються з інших напрямків.

На зелений сигнал світлофора рух дозволений.

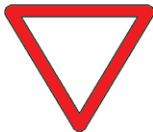
На регульованих перехрестях **велосипедист, повертаючи праворуч або ліворуч, повинен дати дорогу пішоходам, які переходять проїзну частину, на яку він повертає.**

Найбільш важливі дорожні знаки, що стосуються усіх учасників дорожнього руху

Головна дорога

Поступися дорогою
потрібно пропустити всі інші
транспортні засоби

Стоп
потрібно зупинитися і пропустити
всі інші транспортні засоби

Пішохідний перехід
наближення до нерегульованого
пішохідного переходу

Пішохідний перехід

Велодоріжка

Дорожні знаки, що забороняють рух велосипедисту

Рух на велосипеді заборонено

Рух заборонено

В'їзд заборонено

Дорога для автомобілів

Автомагістраль

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ **ВЕЛОДЕНЬ**

www.bikeday.org.ua

www.1.5m.org.ua

1.5 МЕТРИ
ІНТЕРВАЛ ДО
ВЕЛОСИПЕДИСТА

ЗНИЖУЙ
ШВИДКІСТЬ ПРИ
ВИПЕРЕДЖЕННІ
ВЕЛОСИПЕДИСТА